

Η συγγραφή είναι πραγματικά μια τρέλα

Ο Μάικλ Οντάατζε του «Αγγλου ασθενούς» μαλάει για το επεισοδιακό ταξίδι της ζωής του

Του ΣΑΚΗ ΙΩΑΝΝΙΔΗ

«ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ φορξέει ποτέ μου κάποιες πριν φτάσω στην Αγγλία», λέει στην «Κ» ο βραβευμένος με Booker συγγραφέας Μάικλ Οντάατζε για μία από τις αλλαγές που βίωσε κυριολεκτικά στο ταξίδι του όταν έφτασε στη Μεγάλη Βρετανία από την Ινδία. «Είχα μια νοσοκομειακή ζωή, ζώνοντας στην ουσία σε τρεις χώρες ανά για μόνο σε μία. Οπότε έπρεπε να μάθω να προσαρμόζομαι γρήγορα. Πρώτα που έπρεπε να κάνω όταν έφτασα στην Αγγλία, όπου απάνω κάθε κοινωνικός κανόνας και κώδικας ενδομορφίας ήταν διαφορετικός», μας λέει και οι κάποιες από τις οποίες και αναφέρει και αναφέρει ότι τον πλακίστο γόρω από το οποίο ξεκινάει να αναφέρει στο τελευταίο του βιβλίο, «Το τραπέζι της γάτας».

Ο Μάικλ Οντάατζε γεννήθηκε στο Κολάμπο της Σρι Λάνκας το 1943.

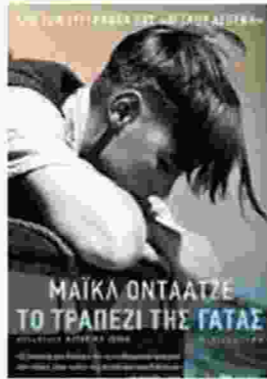
λο γέγει στα πρώτες σελίδες του βιβλίου του ο ήρωάς του, ο 11κρονος Μάικλ, και κάπου εκεί τελειώνουν οι ομοιώσεις μεταξύ του συγγραφέα και του χαρακτήρα του, αν και ο ίδιος φλεπώνει συχνά με στοιχεία από τη ζωή του. «Πίστεψα ότι θα μπορούσα να δημιουργήσω μια μυθολογία από τη δική μου προσωπική ιστορία και μάλλον μια συναρπαστική μυθολογία. Υπάρκουν στοιχεία από το ταξίδι που έκανα και εγώ, αλλά το βιβλίο είναι πολύ πιο περιπετειώδες από το πραγματικό ταξίδι», μας λέει.

Στην ηλικία, ο μικρός Μάικλ επιβιβάζεται στο υπεραιαίο «Ορονοή» με προορισμό την Αγγλία και ο καμπίνας ναύτης του επιτέρεται μαζί του στο λεγόμενο «τραπέζι της γάτας» της τραπέζιας, μακριά δηλαδή από το τραπέζι του πλοίαρχου, μαζί με μια στερεοκλίτη πλοίαρχο και αναλλοίωτη. Κάθε μέρα είναι μια μικρή περιπέτεια στα παιδικά του χρόνια και μια βουτιά στα καταστράφητα των μεγάλων, ταξίδια των γυναικών, τις λογομαχίες και του μαστουριού όπως τις θυμάται και τις ελπίδες ή όνειρα από 40 και πλέον χρόνια. «Με ενδιέφερε η φωνή ενός νέου, κάπως αβέβου αλλά επίσης πολύ συνεκτικοποιημένου για το τι συμβαίνει μεταξύ ενθλιπών. Ηθέλα επίσης να δω πώς οι μεγάλοι αντιμετώπιζαν στους μικρότερους. Δεν το είχα σκεφτεί έτσι, αλλά το ανακάλυψα και το κάρακα όσο έγραφα στο βιβλίο. Οι μικροί έβρισκαν περισσότερα από τους ενθλιπών, αλλά την ίδια στιγμή καταλάβα ότι βίβουν πολύ λιγότερα. Ενδιαφέρον πρόβλημα», μας λέει ο κ. Οντάατζε και προσθέτει ότι τα παιδιά του δεν πίστευαν ότι ταξίδευε από τη Σρι Λάνκαστην Αγγλία ομαδικά. «Όσοι κάποιος γίνεται περισσότερο αυτοδύναμος με αυτόν τον τρόπο», σημειώνει.

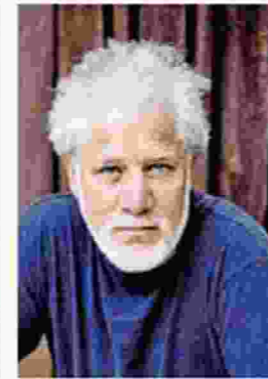
Η Αγγλία αοτάσο δεν παύει στην Οντάατζε και μάλλον έγινε 18 ετών ήρωα για τον Καναδά, όπου ζει σήμερα. Εκεί συναντήθηκε με την ποιήτρια διδύνας πρώτα τη συλλογή «The Dainty Moustaches» και αργότερα το «The collected works of B.B. the Kid», που συνδυάζει ποίηση και ποίηση. «Ήταν το δώρο που μου δόθηκε στη ζωή. Ανακάλυψα ότι θέλω να μάθω πώς να γράφω. Δεν φανταζόμουν ποτέ

«Ο Αγγλος ασθενής», με τους Ρέιφ Φάινς και Κρίστιν Σκοτ Τόμας. Η επιτυχημένη κινηματογραφική μεταφορά ενός ιδιαίτερα δημοφιλούς μυθιστορήματος του Μάικλ Οντάατζε

Το μυθιστόρημα «Το τραπέζι της γάτας» του Μάικλ Οντάατζε κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πόταμι, σε μετάφραση της Κατερίνας Σενά.

«Το θα γράφω μυθιστόρημα ή κάτι μεγαλύτερο, αλλά η ποιήτρια ήταν πιο ενδομυική, πιο ιδιαιτεία, ένα μικρότερο τοπίο που μπορούσα να κωρεύω στην παλμή μου. Αργότερα στα 30 μου ήθελα να δοκιμάσω τη μεγαλύτερη φόρμα, πιο πολύ ως έντακαλό χρονία, τόπος και ανθρώπων, νοσημετηριόδη περισσότερο πρόσωπα στην ίδια ιστορία. Και πιστεύω ότι μετέφρασα πολλούς κανόνες της ποίησης στη μυθολογία, όπως να υποδύω να τι μπορεί να συμβαίνει, να κάνω άλματα», τονίζει. Το 1992 τιμήθηκε με το βραβείο Booker για τον «Αγγλό ασθενή», ενώ ο σοσιαλιστική κινηματογραφική μεταφορά του βιβλίου τον έκανε παγκοσμίου γνωστό. Η μεγάλη επιτυχία του έδωσε την ελευθερία, όπως λέει, να γράψει

γι' αυτό που ήθελε, «ώλυτε πιο σκοτεινό και άλυτο πιο χαλαρά πράγματα». «Στα πέντε χρόνια που μου πήρε για να το γράψω, η ενθροσύνη μου διακατέλιπε, εκτός από την έρευνα που έκανα, στο πώς να μπαί μέσα και να δημιουργήσω μια ιστορία και μετά πώς να αποδομηματώ από την ιστορία, συναισθηματικά, και ως προς την ηλικία. Δεν ορατάζω να γράφω έναντα στο μακό μου την ηλικία, η υπόθεση και η ιστορία αναδύονται όσο γράφω. Οπότε πρέπει να είμαι συνεχώς σε γρήγοροη. Η συγγραφή είναι πραγματικά μια τρέλα», σημειώνει.

Ο Μάικλ Οντάατζε θα συζητήσει για το έργο του με τον Χάρη Βαρθολομαίο στις 22/6, 8.30 μ.μ. στο Ραδιόφωνο της Πρωτεύουσας.

Το σπίτι της*

Επιπρόσθετα ζήσει μόνη, το σπίτι της το έχει κτίσει αποκλειστικά εκείνη και η ανάγκη να γράψει και να μεγαλώσει παιδιά. Ανθρώποι πέσαν από τη ζωή της, έμειναν για λίγο, άφησαν την άλλη-Σελ, άφησαν πάνω της σημάδια, όμως δεν άμα βρεθεί ποτέ σε σπίτι που ο χαρακτήρας και το παρελθόν του σου αποκλιματώνται με τέλει τρόπο. Περαιτέρω όσους γνωρίζω και έχει γνωρίσει, και όλα όσα έχει κρατήσει στη διάκριση του ταξιδιού της.

Όταν τη συνάντησα για πρώτη φορά δεν είδα παρά εκείνη, αλλά τώρα καθύστε τη γνωρίζω, καταλαβαίνω τις μικρές της συνήθειες. Το πρόβλημα γ' αυτήν είναι ο αποκλεισμός. Λέει: «Όλα τα βράδια καθώς άκουγα όλους τους γνώριμους ή τους φανταστικούς πώς θα ήταν αν ζήτινούσα ένα χρόνο από τώρα και το δέντρο που κήπου ήταν διαφορετικά. Οι δρόμοι, το βράδι του θαλασσινού αέρα, τα πουλιά που αναγκάζουν τους θάμνους σου, και αυτά σε περιέχουν, σου χαρίζουν την ελευθερία της ρουτίνας, αποτελούν ένα σπίτι.

Τα πάντα εδύμου φαίνονται ξένα. Εσύ όμως όχι. Και το δικαίωτό σου που μοιάζει με γκράφο πηγάδι, και οι γόλιες πόνη από τα κλωνήρια όπου κρέμας τα νησιά ρόδα για να μη χροαστεί να το σιδερώσεις, και οι γκριζοπρόσωποι ξύλινοι κίβλοι, και το μυστικό συμπόρι που άνοιξε στα δύο χρόνια της γνωριμίας μας για να μου δείξες τις σκοτεινές κομμάτιες πέρες. Όλα αυτά τα αγαπώ, παρόλο που κοιβαίμαι μέσα μου το δικό μου τοπίο και τις τρεις αποσκευές μου. Αλλά αυτό έχει γίνει το δέρμα σου, και καθύστε ανακατεύω το ξύριος.

Κάποιο βελανό, όταν ξεκινά να ανοίξει το φάτα, απευθείας γόνιό μου στις μικρές, περισσότερο άμενες βελανόθλας, που δεν θα έπρεπε να βρίσκονται εκεί. Όμως εσύ, ακόμη κι όταν κοιβαίμαι την μουσική ή βιβλία, με μια επιβίβα, φυσική κίνηση των γοφών σου, ξερες να τις απορεύγεις. Οταν μορφή να κλειστεί σ' ένα σπίτι με δεμένα τα μάτια, το σπίτι αυτό σου σήκεις. Κινείσαι σαν όμο ήρεμο μέσα στο σώμα σου.

Πρόσφατα ξύπνησα δίπλα σου και κωρύ να σε κοιτάξω, σαν να βρισκόμουν ακόμη σε όνειρο, άπλωσα το κέρι μου και ήξερα ακριβώς πού είναι οι ώμοι σου, η καρδιά σου - εσύ στη συγκεκριμένη στάση στο κρεβάτι που τώρα μορφοζυμώσε. Είναι και αυτό ένα είδος γνώσης. Ίσως να είναι το ακριβόγραμμα του σπιτιού σου.

* Ένα ποίημα του Μάικλ Οντάατζε, μεταφρασμένο από τον Χάρη Βαρθολομαίο, εδάω για την «Κ».

«Δεν αρκίζω να γράφω έχοντα στο μυαλό μου την πλοκή η υπόθεση και η ιστορία αναδύονται όσο γράφω, οπότε πρέπει να είμαι συνεχώς σε εγρήγορηση.»

Επειτα από λίγο οι γονείς του χώρισαν και η μητέρα του έφυγε για την Αγγλία. Στα 11 του χρόνια ταξίδεψε μόνος του με προορισμό το λιμάνι του Λονδίνου για να επανυνωθεί με τη μητέρα του και να ξεκινήσει μια νέα ζωή. «Καθώς έμεινα στο αυτακίτιπο, μου έζησαν πώς αφοό διάκριση τον Ινδικό Ωκεανό και τον Αραβικό Κόλπο και την Ερυθρά Θάλασσα και περνούσα μέσα από το κανάλι του Σουέζ στα Μεσόγεια, θα έφτανα ένα πηρωικό στην Αγγλία και εκεί θα με περιμένει η μητέρα μου. Δεν ήμην η μαγεία ή η κλίμακα του ταξιδιού που με απασχολούσαν, αλλά μία λειτουργία. Πώς θα μάθαινε η μητέρα μου πότε ακριβώς θα έφτανα σε αυτή την άλλη χώρα. Και αν θα ήταν εκεί», εξομολογείται.